

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XII. Duodecimum in cœlo gaudium, voluptas è gaudiorum omnium
securitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

247
A simplicitati parcerem, inquit, hoc dictum acris lucres: Itane Deo nos modum præscribere, & extrema quæque meritis blandientem manum vis postulare? Mox suo fœce lectulo evolvens, jamque nudâ humo supinus DEVM omnibus precibus rogare incipit, augeret pœnas, geminare verbera, duplicaret dolores, nec parceret misericordissimè faviendo. Cum tanta sit gloria quæ nos expectat, ut omnis pœna deleat.

Hic ego Patientiam omnibus cælum aspirantibus
commonistro. Videte sedulum opificem; gaudet is la-
boribus, sudore delectatur, jucundum illi est conductis
operibus obui; non quod suavia sint ista; sed quod
gratissimum laboris sit lucrum.

Quid ergo nos ignavi ac desides laborem horremus, quid pœnas averfamur? Hæc dulcia non sunt, sed dulcis est laborum merces, immensum Patientiæ præmium. Cum Francisco vel milies proclamandum: Tanta est gloria quæ nos expectat, ut merito pœna omnis delectare debeat. Satiabimur cum apparuerit gloria Domini.

*Duodecimum in celo Gaudium, Voluptas è
gaudiorum omnium securitate.*

Demades inter Græcos vir magni nominis, multæ
 experientiæ, nec picturæ ignarus, ad Philippum
 Macedonia regem missus est Athenarum Legatus. Super
 mensuram regem Macedo varia quæsiuit de Athenis,
 quam ampla civitas, num pulchra, num quâ metropoli
 major? Demades graphidos peritis, non verbis solum,
 sed & lineis Athenas in tabulâ se figuravit, ut Rex ur-
 bis potiundæ desiderio incensus dixerit: Ur urbis hæc
 mea sit, ferto vel auro cæciam. Ita rudis hæc Athena-
 rum admiratio Philippum movit, ut beatum se re-
 gem non putârit, nisi eâ urbe potiretur.

Humanae genti **DEVS** Obem terrarum proposuit Orbis
spectandum, & in eo adurbationem, sed rudissimam, rari pro-
Orbis illius melioris & beati. Tanta hic rerum condi-
tarum varietas in *Orbis* est, ut de inferiore hoc **DEVS**
opifici *Orbis* diximus: *Sparfit aeternae voluptatis umbras.*
At quemadmodum Rex Macedo Philippus non urbem
Athenarum in charta lineatam, sed veram appetit: ita
non adurbationem patriae, sed patriam appeti-
mus; has rerum creaturarum umbras generose spera-
mus. Creaturae omnia non nisi lineamenta sunt & ru-
dis imago beatissima illius civitatis Hierusalem: red ge-
mitus & vota tendant. Quod si aliter non liceat, manu
ferio, viurbis illa est obtinenda. Haec omnium mens sit,
non conquiscescere, dum nostra sit urbs illa; in qua non
cives solum, sed & Domini æternum vivamus & in-
peremus.

Hactenus de diversis celi gaudiis actum. Enimvero celestium gaudiorum in hoc firmamentum est & robur, ea esse penitus securissima; nullo eventu, nullis feculis turbantur. Beati omnes loca caelium secura habitant. De gratia exidere nequeunt, quia nec amplius peccare possunt; in portu navigant, non est quod metuant naufragium, in tranquillo & tuto sunt, in libertatem confirmatissimam asseri. Atque de hac tranquillità Divorum securitate jam discessimus.

§. I.

S^{er}verinus Boëthius non a rarâ solum eruditione, sed Boëth. lib. 3.
ab illustri etiam sanctimonîâ æstimandus ea de con- Confol. phi-
solatione Philosophiæ scriptis, quæ cedro & auro sint lio- proli. 2.
litteranda. Hic Beatitudinis mentionem injiciens: Om-
nis, inquit, mortalium cura diverso quidam calle procedit, sed
ad unum tamen Beatitudinis finem nititur pervenire. Id autem
est bonum

est bonum quo quis adepto nihil ulterius desiderare queat. A Quod quidem est omnium summum bonorum, cunctaque intra se bona continens: cui si quid absoret, summum esse non posset, quoniam relinqueretur extrinsecus, quod posset optari. Li-quet igitur, beatitudinem esse statum bonorum omnium con-gregatione perfectum.

Hanc Beatitudinis adumbrationem Theologi om-nes, ut legitimam probamque admittunt. Nam revera STATUS est nullis fortunæ eventibus subiectus: Nihil hic minùs stabile aut inconstans. Humanæ vanitatis elogium est, Nunquam in eodem statu permanere. Ho-mo similis Euripo, jam hilaris, jam tristis, jam opu-lentus, jam egenus, modò sanus, modò ægrotus, modò & mortuus. Nunquam in eodem statu permanet. In cælo aliis vivitur legibus. Nulla illic mutabilitas. Sicut DEVS ab omni ævo beatissimus fuit, sic & beatissimus erit in omne ævum, & omnes cum eo Beati, beatitudi-nis communicatione admirandâ.

Hic Status in cælo cunctos durabit in annos.

Nos hic suaviter somniamus varios status Baronum, Comitum, Marchionum, Principum, Ducum, Regum, Imperatorum, Rîsum teneatis amici. Qualis obsecro hic status? Homo quasi flos egreditur, & coneritur, & fugit velut umbra. Hodie itamus, cras non in leculo, sed jam in capulo jacemus. Hoc cæne stare est? Sed ludamus ver-bis, & crevissimam Falerni aut Cretici nomine digne-mur. Sit status in vitâ nostrâ. Ubi jam alterum illud? Omnium bonorum aggregatione perfectus. Nunquid pro-missum est? Ego ostendam omne bonum tibi. Quidquid bo-norum est cælo terræque aut esse potest, eo fruuntur Beati omnes, quamvis, ut dictum, inæqualiter. In terrâ quàm rarus & tenuis est bonorum cumulus! Videas vi-rum divitem, sed non sanum; videas sanum, sed non divitem: Alius & dives, & sanus est, sed inglorius & in-honoratus: Reperias forsitan qui & dives, & sanus, & ho-noratus sit, sed aliud illi deest, vix unquam ex integro lætus est, formosissimo pomo similis, cuius medium vermiculus perrodit. Sed inveniemus reor hominem, qui & opulentus, & validus, & eruditus, & cum primis honestus, & nunquam non lætissimus sit: Sed hic ipse cum cogitat tam omnibus, quàm sibi etiam morien-dum. Heu! quàm inhorrescit, quàm non beatus est tam tristi nuntio: En obsecro, quis noster hic ducit, quàm non perfectus vel paucissimorum etiam bonorum ag-gregatione?

Sed cum mihi virum sibi, cui summa, quæ quidem possit, felicitas obtigerit, qualem ajunt fuisse Q. Metel-lum. Hunc, teste Valerio, plurimis beneficiorum gradi-bus à primo originis die, ad ultimum usque sati tem-pus indulgentiâ nunquam cessante, ad summum beatæ vitæ cumulum felicitas perduxit. Nasci enim in Urbe terrarum principe voluit, parentes ei nobilissimos de-dit: adjecit animi rarissimas dotes & maximas corporis vires, ut omnibus sufficere laboribus posset. Conjugem ei nobilitate, pudicitia & fecunditate conspicuam con-ciliavit. Decus insuper Consulatus, Imperatoriam po-terestatem, speciosissimi triumphi prætextum largita est. Fecit ut eodem tempore tres filios Consulares, unum etiam Censorium, duos Triumphales, & quartum Prætorium videret. Concessit ut tres filias nuptui daret, earumque sobolem sinu suo exciperet. Tot partus, tot incunabula, tot viriles togæ, tam multæ nuptiales faces, honorum, imperiorum, omnis denique gratulationis summa abundantia, cum interim nullum funus, nullus gemitus, nulla tristitiæ causa. Hunc vitæ æctum con-secutus, & æquè felix excepit finis: Nam Metellus ultimæ senectutis spatio, lenique mortis genere, inter oscula complexusque charissimorum extinctus est. Filii & generi suis humeris defunctum per urbem extule-runt, & rogo imposuerunt.

Valer. lib. 7.
c. 1. fine.

Hic insulsiſſimè Valerius: Cælum, inquit, contem-

plare, vix tamen ibi talem statum reperies. Venia danda idololatæ, qui gentilitatis tenebris oppressus, luctum etiam & dolores in cælum admittit. Apage tale cælum, quò vel umbra luctus dolorisve penetraverit. Et quæ, oro, Metelli aut fortunatissimorum quorumcunque hominum omnis felicitas est? Ecce defunctus, ecce fi-nis, ecce præcipitium fortunæ. Demum ruunt omnia, & voragine sepeliuntur profundissimâ. Stat beatitudo vera, nunquam ruitura, à nemine sepelienda. Beatitu-do status est omnium bonorum aggregatione perfe-ctus. Neque solum bona omnia Beatitudinis gremio continentur, sed bona semper stabilia, bona undequa-que perfecta & summa, bona in omne ævum tutissima ac securissima. Est hic multiplex cupiditas, sed mala; est varia voluptas, sed fallâ, & plerumque fœda. Sint hæc omnia bona; secunda & stabilia esse non possunt. At ibi nullus est metus amittendæ Beatitudinis, ubi tran-quillissima gaudiorum omnium est securitas.

Beatitudo
est status
omnium
bonorum ag-
gregatione
perfectus.

§. II.

BEATI omnes jam in tuto extra omnem teli jactum lætissimè canunt: Laqueus contritus est, & nos liberati sumus. Dum extra cælum agerent, in metu fuerunt; jam nec timenda, nec timorem ullum metuunt. Quamdiu, inquit Augustinus, vitia repugnamus, plena pax non est, quia illa quæ resistunt, periculo debellantur prælio, & illa quæ victa sunt, nondum securo triumphantur otio, sed adhuc sollicito premuntur imperio. Solus æternitatis dies securissimus est; cuius Iſaias lætissimus nuntius: In illâ die, inquit, præci-pitabit Dominus mortem in sempiternum.

Psal. 123.
vers. 7.

Aug. lib. 19.
de civi.
cap. 27.

Iſa. cap. 26.
vers. 8.

Rectè mors nulla erit, ubi nullum & peccatum erit. Quòd Beati nec minimam quidem labeculam contra-here possint, inde oritur. Vident Beati DEVM, summum bonum, quod non possunt non amare plusquam bona omnia; & hic amor semper in actu est, nunquam non ardet. Atqui tam perfectus, tam actuosus amor, vel le-vissimum peccati navulum una secum non tolerat.

Non bene conveniunt, nec in unâ sede morantur tantus amor, & odii seminarium noxa. Cum ergo ar-dentissimè ament, eidem etiam in omnibus placere, & quidquid ei displicet, vitare cupiunt. Hinc à peccatis securitas æterna. Quod nos repetitis toties lapsibus de-linguamus, inde est, quia licet amemus DEVM, amor tamen non semper agit. Subito in pecuniam, aut in escarías delitias; aut in mulierculam, aut in radium ho-noris præcípites abripimur, relicto DEO. Quemadmo-dam solis conspecto mure, aut finia visis nucibus, aut mus- vulpes præsentibus gallinis illico ad delitias suas convo-lant: ita nos in voluptatem pronissimi, ubi ubi ea con-spicendam se dederit, mox accutrimus, deserto DEO, tanquam in rebus conditis majorem oblectationem, quàm in conditore inventuri. Hæc cæca & præceps ignorantia beatos non inquinat. In DEO bonorum omnium pelago nullam non voluptatem reperiunt. D Hinc avertere se nequeunt, sed nec interrompere pos-sunt amabilissimum hunc intuitum. Nam bonum infi-nitum infinitè trahit, humanamque voluntatem sic im-plet satiaturque; ut ea non possit extra illud velle aliud, aut amare.

Et nosti
hoc multo
toties re-
petitis la-
pſibus de-
lingua-

Atque hæc ratione cælestes omnes non amplius pecca-re norunt. Quod beatus Petrus attestatus: Regeneravit nos in spem vivam, inquit, in hereditatem incorruptibilem, & incontaminatam, & immarcescibilem conservatam in cælis in vobis. Hereditas est incorruptibilis, quia nec desinere nec perdi potest: Immarcescibilis, quia nihil admittit im-mundi. Beato Joanne teste: Non intrabis in eam aliquid Apoc. 6. 17. inquinatum aut abominationem faciens. Omne maledictum non erit amplius. Undique & undique secunda sunt cæli gaudia.

Hic quidquid opum, quidquid honoris & gaudio-rum

rura est, heu nimium quantum marcescibile est. Ipsimet fortune pulli, & voluptatum avidissimi sectatores id faturus, hinc mutus ille hortatus: *Coronemus nos ipsos, an requam marcescant.* Non marcescibile solum, sed contaminatum ac corruptibile est, quidquid extra patriam est. Vitam penè omnem infamamus noxis. Hinc Jobus dicere ausus: *Ece, inquit, inter Sanctos ejus nemo immutabilis, & celi non sunt mundi in conspectu ejus.* Sanctissimi quique, quos Jobus *calos* nominat suos pariuntur manes, suis luctantur affe ctibus & nævis.

Nam vitis nemo sine nascitur: optimus ille est, Qui minimis urgetur.

Mortis stipendiarii sumus omnes. Quotidie *Mors* in nobis operatur. Quidquid machinemur, hic nulla securitas; in cælo summa.

§. III.

Narrant tres amicorum intimos sanguine etiam claros incredibili animorum consensione ac datis dextris, in illud fœderis conspirasse, ut fortunam quamcunque tandem alacritate pari exciperent. Ergo unâ fecerunt iter. In eo ad silvam delati, plurimum viæ transierunt silentio. Varia memoris amœnitas cogitationes illorum rapuit præclusâ voce. Nemore jam transmissio unus illorum: Num, inquit, linguam perdidimus socii? Unde tam altum silentium? Cui alter: Tam amœni salûs opacitas aliis me ire jussit: in cælo eram. Et ego, inquit alter. Et ego etiam, ait tertius. Hic natu maximus opportunè: Mihi credite, viri, non temerè hoc factum existimem. Bonum omen; cælum cogitationibus nostris interest. Inuitat nos *DEVS*: quin nutus divinos sequimur. Rex cæli opulentus sanè Dominus est, & solutionis explicatissima, abundat præmiis. Ita sensim tam in aliorum quam in suum etiam animum sermone non concepto itrepsit ignarus. Hoc dicentis exordium. Cùmque attentos haberet socios: Hactenus, inquit, fidei & gnâvâ operâ servivimus Mundo: Quid inde nobis est præmiû? Quod dare Mundus & Diabolus assolent. Non sapiamus tandem piscatores isti? Ego in aulis obsequiis atatem, valetudinem, pecuniam, vinam non & animam, prodegi. Quantum est gratiæ quod ambii, id fortè nunquam impetraturus? Nostis dominicos favores & vinum cariophyllis conditum nocte unicâ expirare. Experiat qui volent malo suo: Nos experti loquimur. Quid si aggressu unanimi, prout nostra sunt fœdera, excutiamus hoc jugum, & Regi serviamus, cui nemo servit gratis? Incaluit uterque cohortatione socii. Ab hac variis sermones. Neque prudentiæ videbatur rem arduam tam citò velle.

Denique post multam ventilationem, ne quid in fœdus peccaretur, in eandem ivère sententiam, Mundo nuntium remittere, & obsequiis se addicere divinis. Neque tardè faciendum censebant, quod sanctè decrevisset. Ita uno se cœnobio abducent, & aliquanto tempore præclarè se gerunt. Sed, *Ece inter Sanctos ejus nemo immutabilis.* Duo minores natu paullatim remittere ac itepestere, vitæ austeritatem nimium sentire, & eam accusare, idque invicem fateri, & hinc illinc solatiola mendicare. Ita tertium accedunt mœsti hilarem, frigidi calentem. Ille socios fastidio, plenos observans: Optimi fratres, inquit, otium, & quod inde nasci solet tadium, vos perdunt, hinc vita vobis omnis amarefcit: Ego, quod Numini tribuo, molestam temporis moram non sentio. Hoc autem ago, ut nunquam non occupatus sum. Mirantur hominem non minus quam ipsi essent illiteratum tam suaviter cum tempore convenire. Quibus ille religioso joco: Ut verò etiam, inquit, litteratum me esse sciat, meus me magister tres potissimum litteras exactus nôsse docuit, non illas mercatorum; *Piper peperis, pecuniam*, sed has: *Peccatum, Passio, Præmium.* Primam vocem a cœlo atramento, alteram minio, tertiam auro

scriptam. Hi mei codices, hæc volumina mea, quæ assidue lectio. Atque inde litteratum me censeatis velim. Hæc porro lectio, & precandi studium & laborem omnem mihi facilem reddit: quidquid molestiarum aut rigoris est inter nos hæc lectio condit. Hinc Otium mihi non onerosum, hinc nullæ horæ videntur longæ: Hinc jucundum est pati, quod olim meminisse dulce erit. Et ut sciatis quâ ratione has litteras expendam, en paradigma.

I. *Peccatum* atro liquore scriptum. Hic expendo, qualis fuerim cunâ Mundo servire; quot quantæque peccata commiserim, quam graviter *DEVM* offenderim. Reverà Mûdus ludificavit me, & Orcus expectavit me; propè proximè periissem, si viâ cœptâ progressus fuisset. Hæc cogitando, & precatationes solitas adjungendo, majorem partem antemeridiani temporis expendo.

II. *Passio Domini* minio exarata. Ad voces has mecum verso quid Dominus *Jesvs*, dum inter homines ageret, pro hominibus & ab ipsis hominibus injuriarum ac cruciatuum toleravit. Hic vitæ mortisque Dominicæ mysteria, prout ordine sequuntur, meditanda sumo: Nec ad fundum aut finem unquam devenio. Sic diem ad horam tertiam vespertinam exigo, quo tempore Dominus expiravit in cruce.

III. *Præmium celi*, auro litteratum. Hic immensa Beatorum gaudia considero. Res infinita est, quantum enim plus cogito, tantò plura superesse cogitanda invenio. Neque hic ad finem aut fundum perveniri potest. Sic diem ad exitum duco. Et vos, obsecro, hæc verba paucula contemplatione expendenda sumite. Hæc commentando nunquam exhaustieris. Profuit certè duobus aliis jam tepescitibus hæc audire; nec leviter deinceps & ipsi profecerunt.

Hic ego Puritatem animi mostro; Nam ex, quas exposuimus cogitationes de peccatis, de Domini tormentis, de cæli præmiis, facillè omnes impuras cogitationes excludunt.

Christus ad cenam ultimam suis plurima de cælo instillans: *Et gaudium vestrum, inquit, nemo tollit à vobis.* Ab *Ionn. c. 16.* omni hoste securi ageris; omnia æternitatis sæcula beatitudini vestræ nihil decerpent: Immensum præmium nemo tollit à vobis. Hic à nobis demum omnia tolluntur: ætas paullatim subtrahit vires corporis, oculorum mundo aciem, memoriæ firmitatem, agendi & laborandi alacritatem. Sic parentes à liberis, liberi à parentibus, sic à cognatis aliis cognati, ab amicis amicorum optimi tolluntur & abstrahuntur; sic denique & ipsi tollimur, auferimur, abjicimur. Ergo corpus ad alta tendat, ubi Gaudium nostrum nemo tollit à nobis; nec ipsi unquam tollendi; ubi status est bonorum omnium aggregatione perfectus. Hæc assidue cogitemus, hæc speremus, hæc votis omnibus desideremus. Invitans ad hæc & animans *Isaias*: *Ipsi videbunt, inquit, gloriam Domini, Isa. cap. 35.* & decorem *DEI* nostri. Et redempti à Domino convertentur, *v. 2. & 10.* & venient in Sion cum laude, & lætitia sempiterna super capita eorum: gaudium & lætitiâ obtinebunt, & fugiet dolor & gemitus.

Ibi nulla incipit aut morbi mentio; ibi libidines sepulta, iræ & invidentiæ faces extinctæ; insidiæ cacodæmonum nullæ, nullus paupertatis, nullus agri, nullus nullus gehennæ metus. Nemo ibi læditur, irascitur nemus, invidet nemo. Malum quod ibi non est, sciri potest, quidquid Bonum quod ibi invenitur, exprimi non potest. Ibi desiderabitur quidquid amabitur, aderit, nec desiderabitur quidquam quod non aderit: Ibi erit quidquid voles. In illâ *DEI* civitate Rex Veritas, lex charitas, dignitas, æquitas, par felicitas, Vita, æternitas. O gaudium vincens omne gaudium, extra quod non est gaudium!